

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Glesborg vuggestue

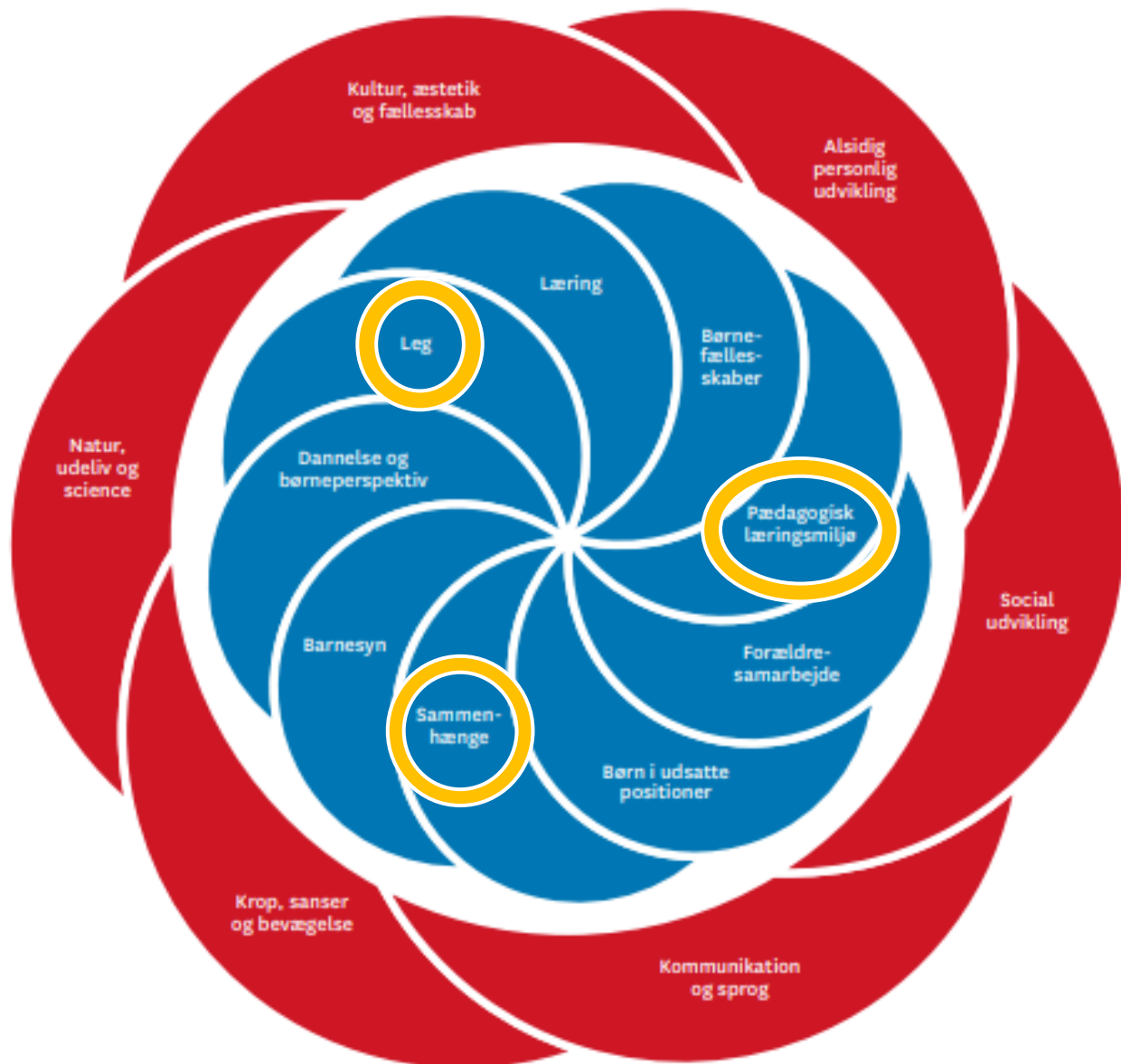
2022

Børneby Midt
Norddjurs Kommune

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag og de seks læreplanstemaer

**Tre centrale dele er udgangspunktet,
når den pædagogiske læreplan skal udarbejdes**

- Det fælles pædagogiske grundlag
- De seks læreplanstemaer
- Brede pædagogiske mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Indledning til evalueringen

Den pædagogiske læreplan skal i Norddjurs Kommune evalueres i lige år med henblik på at udvikle det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Evalueringen skal tage udgangspunkt i den styrkede pædagogiske læreplan; fremover benævnt som den pædagogiske læreplan.

I Børneby Midt har der været fokus på at udarbejde og implementere den nye pædagogiske læreplan i 2020-2021. I det omfang det har kunnet lade sig gøre i forhold til Covid-19, har vi arbejdet med og forholdt os til den pædagogiske læreplan på personalemøder, pædagogiske dage og på online møder.

Der har især været fokus på børneperspektiv, leg samt systematisk og meningsfuld evaluering.

Evalueringens kultur

Vi skal opbygge en evalueringens kultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø. Målet er at få opbygget en systematisk evalueringens kultur i Børneby Midt, hvor medarbejderne løbende reflekterer over hvordan det pædagogiske læringsmiljø, med det pædagogiske grundlag fra den styrkede læreplan som bagtæppe, kan udvikles i dagligdagens rutiner, lege og aktiviteter.

Det pædagogiske personale skal være undersøgende og bruge data, så de løbende får ny viden, som de kan bruge til at kvalificere det pædagogiske arbejde og tilpasse det til den aktuelle børnegruppe.

Vi skal opbygge en evalueringens kultur, hvor vi samler op på og lærer mere om det, der fungerer godt hos os og på, hvad vi gerne vil videreudvikle. Vi skal hele tiden være bevidste om, hvad formålet er med det vi gør?

Vores tiltag i 2020, 2021 og 2022

I 2020 fik vi via spørgeguides og gruppearbejde formuleret vores pædagogiske læreplan. Den pædagogiske læreplan er lavet som en række plakater samlet til en helhed.

Det pædagogiske personale kan hænge en eller flere af plakaterne op i læringsmiljøet, således der kan skabes refleksioner i løbet af dagen. Ved at kigge på plakaterne og de handlinger der er beskrevet, kan de reflektere over egen rolle, og om handlingerne er i spil som beskrevet. At hænge plakaterne op skaber ligeledes fokus på og bevidsthed om, at arbejde med udgangspunkt i den pædagogiske læreplan.

I 2021 har vi haft særligt fokus på Leg – de tre former for leg: fri leg, leg på voksnes initiativ og leg, hvor de voksne deltager i børnenes leg. Vi havde valgt temaet leg fordi legen i den pædagogiske læreplan har fået mere plads end tidligere. Vi havde besøg af en udviklingskonsulent fra Norddjurs Kommune som holdt oplæg på en pædagogisk dag for alle medarbejdere i dagtilbud i Børneby Midt.

På personalemøder introducerede vi medarbejderne til Læreplanstræet, en model til planlægning, refleksion, dokumentation og evaluering.

I 2022 fik vi besøg af Blichfeldt og Rod, som har udviklet Læreplanstræet som bog og model. Her fik medarbejderne en konkret indføring i evalueringens arbejde i forbindelse med læreplanstræet.

Hele året 2022 havde vi særligt fokus på Leg. Det handlede om børneperspektivet, den frie leg samt hvordan medarbejderne kan udvikle og understøtte børns leg. Desuden forholdt vi os til hvordan den voksenstyrede leg kan give børnene redskaber til at lege.

På pædagogisk dag i 2022 gik vi i gang med evaluering af læringsmiljøet. Vi brugte hertil en spørgeguide med billede dokumentation som tog udgangspunkt i børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, børns og medarbejderes læring samt hvilke ændringer læringen krævede i læringsmiljøet.

I det daglige pædagogiske arbejde er vi begyndt at bruge redskaber fra Rambølls Hjernen og Hjertet, hvor Norddjurs Kommune har indkøbt redskaberne TOPI (tidlig opsporing og indsats) med dertilhørende mulighed for oprettelse af handleplan til det enkelte barn samt overgangsmateriale som kan bruges i overgangen fra børnehave til skole.

Vi er i forhold til redskaberne fortsat i en oplærings- og øveperiode.

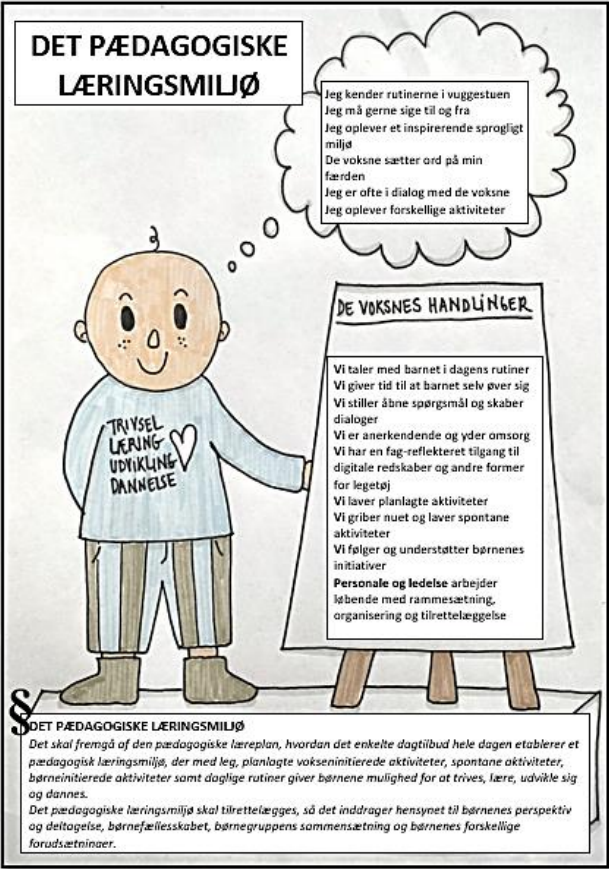
I forvejen bruger vi det nationale sprogvurderingsredskab fra Hjernen og Hjertet.

Vi fik i Børneby Midt udarbejdet et konkret forpligtende samarbejde omkring overgangen fra børnehave til børnebyens kommunale skole. Samarbejdet med de to friskoler der ligger i børnebyens distrikt fik vi ligeledes lavet en formel aftale om.

I det følgende forholder vi os til medarbejdernes evalueringer af læringsmiljøet, leg, sammenhæng mellem børnehave og skole samt evalueringskultur.

Læringsmiljøet – garderobe

Vi har på pædagogisk dag i november 2022 evalueret garderoben som pædagogisk læringsmiljø med udgangspunkt i et billede / praksiseksempel.

Udsnit fra den pædagogiske læreplan	Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø
 <p>DET PÆDAGOGISKE LÆRINGSMILJØ</p> <p>Jeg kender rutinerne i vuggestuen Jeg må gerne sige til og fra Jeg oplever et inspirerende sprogligt miljø De voksne sætter ord på min færden Jeg er ofte i dialog med de voksne Jeg oplever forskellige aktiviteter</p> <p>DE VOKSNES HANDLINGER</p> <p>Vi taler med barnet i dagens rutiner Vi giver tid til at barnet selv øver sig Vi stiller åbne spørgsmål og skaber dialoger Vi er anerkendende og yder omsorg Vi har en fag-reflekteret tilgang til digitale redskaber og andre former for legetøj Vi laver planlagte aktiviteter Vi griber nuet og laver spontane aktiviteter Vi følger og understøtter børnenes initiativer</p> <p>Personale og ledelse arbejder løbende med rammesætning, organisering og tilrettelæggelse</p> <p>DET PÆDAGOGISKE LÆRINGSMILJØ Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.</p>	<p>Billede dokumentation</p> <p>Er ikke medtaget grundet persondataloven</p> <p>Hvem deltager på billedet: To piger på 2,2 år.</p> <p>Hvad sker der i læringsmiljøet: Pigerne er ved at tage deres sko af efter de er kommet ind fra legepladsen. De bruger støvleknægten. Den ene pige tager skoene af mens den anden pige står fint og venter. Pigerne hjælper hinanden og kommunikerer om hvad de laver.</p> <p>Hvad lærte børnene? Pigerne oplever at de er selvhjulpne. De får en succesoplevelse ved at kunne noget selv. De venter fint på tur og snakker sammen undervejs. De hjælper også hinanden med at holde fast i støvleknægten så den ikke vælter.</p> <p>Hvad betyder læringsmiljøet for børnenes trivsel? De oplever succes og at kunne mestre noget selv som giver selvværd. De får en fælles oplevelse ved at hjælpe hinanden og kan fortsætte deres leg på stuen. De lærer at deltage i fællesskaber.</p> <p>Hvad betyder læringsmiljøet for børnenes læring? Børnene får tiden til at være i garderoben og kan dermed i ro og mag øve sig. Der er brug for at vi giver dem tiden og pladsen til at kunne øve de forskellige rutiner.</p> <p>Hvad betyder læringsmiljøet for børnenes udvikling? De små ser hvad de store gør og kopierer. De vokser ved succesoplevelser der booster deres selvværd. De lærer at mestre ting selv. Når der er ting de kan, så kan de bruge krudt på at lære noget nyt.</p> <p>Hvad betyder læringsmiljøet for børnenes dannelse? De lærer at vente på tur og at se den anden. Samtidig lærer de at samarbejde og hjælpe hinanden.</p> <p>Hvad lærte vi?</p>

Vi lærte at det er godt at børnene lærer at være selvhjulpne så vi kan hjælpe dem der er i andre læringsprocesser. Børnene er mere samarbejdsvillige og glade når forløbet i garderoben er foregået mere gnidningsfrit. Det fungerer rigtig godt for os når børnene er i garderoben i små grupper, så der er overskud fra børn og voksne til at fordybe sig i aktiviteten (her at de skal have tøj og sko på/af)

Er der noget vi blev nysgerrige på?

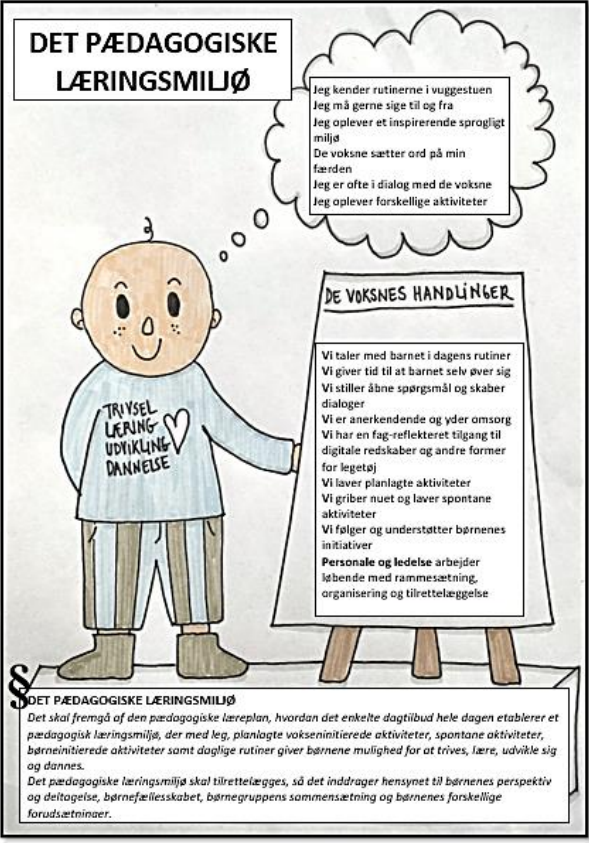
Vi bliver nysgerrige på, om opdelingen af børn kan være anderledes. Om de deles så de store børn først får tøj på eller om de deles så de er lige mange store og små i garderoben sammen med en voksen.

Er der noget vi vil justere i læringsmiljøet på baggrund af det ovenstående?

Når de første 2-3 børn er færdige med at få tøj på, kan en voksen gå ud med dem på legepladsen så de børn der er færdige ikke skaber uro for dem der mangler lidt. Det kan vi evt. godt blive lidt bedre til at prøve på.

Læringsmiljøet – spisning

Vi har på pædagogisk dag i november 2022 evalueret spisning som pædagogisk læringsmiljø med udgangspunkt i et billede / praksiseksempel.

Udsnit fra den pædagogiske læreplan	Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø
 <p>DET PÆDAGOGISKE LÆRINGSMILJØ</p> <p>Jeg kender rutinerne i vuggestuen Jeg må gerne sige til og fra Jeg oplever et inspirerende sprogligt miljø De voksne sætter ord på min færden Jeg er ofte i dialog med de voksne Jeg oplever forskellige aktiviteter</p> <p>DE VOKSNES HANDLINGER</p> <p>Vi taler med barnet i dagens rutiner Vi giver tid til at barnet selv øver sig Vi stiller åbne spørgsmål og skaber dialoger Vi er anerkendende og yder omsorg Vi har en fag-reflekteret tilgang til digitale redskaber og andre former for legetøj Vi laver planlagte aktiviteter Vi griber nuet og laver spontane aktiviteter Vi følger og understøtter børnenes initiativer Personale og ledelse arbejder løbende med rammesætning, organisering og tilrettelæggelse</p> <p>DET PÆDAGOGISKE LÆRINGSMILJØ</p> <p>Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.</p> <p>Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.</p>	<p>Billede dokumentation</p> <p>Er ikke medtaget grundet persondataloven</p> <p>Hvem deltager på billedet: En voksen (PAU) og 4 af de største børn i vuggestuen alderen 2,2 - 2,9 år.</p> <p>Hvad sker der i læringsmiljøet: Børnene og den voksne spiser. De sidder undervejs og snakker om fuglene der bygger reder i birketræerne og om solen der går bag ved en sky, så det nogle gange er koldt og andre gange varmt mens de sidder og spiser. Når børnene har spist den første rugbrød, sidder de selv med madpakken og bestemmer hvad de vil spise. Pigerne sidder og snakker sammen og den voksne snakker med drengene (på billedet).</p> <p>Hvad lærte børnene? Selvhjulpenhed og medbestemmelse i forhold til madpakken. I forbindelse med samtalen bliver børnene klogere ved at være nysgerrige sammen med den voksne. I denne situation lærer de om solen der varmer når den er fremme og at det er koldt når den er bag ved en sky. De lærer også om forårstegn i forbindelse med samtalen om fuglene der er ved at samle grene til deres reder. Børnene drikker og spiser selv. De lærer at bruge gaffel og at fange deres pasta eller andet. Den voksne spiser også sin madpakke hvilket er et godt forbillede for børnene. De kan være nysgerrige på hvad den voksne eller de andre børn har med i deres madpakker. Der kan være stor forskel hvad der er i madpakkerne og det accepterer børnene.</p> <p>Hvad betyder læringsmiljøet for børnenes trivsel? De får en følelse af fællesskab og samhørighed. Det booster venskabet. Der er højt til loftet når vi spiser ude og der er ikke så meget larm.</p> <p>Hvad betyder læringsmiljøet for børnenes læring? De lærer at håndtere madpakken selv og mærke efter hvornår de er mætte. De kopierer sidemanden og ser andres spisevaner. Samtalen med den voksne er lærerig, i dette tilfælde om solen der varmer og er kold når den</p>

er væk og fuglene der samler ind til rede og skal til at lægge deres æg.

Hvad betyder læringsmiljøet for børnenes udvikling?

Når de har gode spisevaner og spisemanerer kan de indgå i sociale sammenhænge senere. De lærer at tage hensyn til hinanden og accepterer forskelligheder i madpakker og kulturer.

Hvad betyder læringsmiljøet for børnenes dannelse?

De lærer at sidde stille/pænt ved bordet og at holde bordskik. De lærer at konversere mens de spiser.

Hvad lærte vi?

Snakken er mere flydende udendørs og der kommer flere input til samtaleemner. Deres læring bliver bredere og mere visuelt. De største og den voksne bliver heller ikke afbrudt af de mindste børn der kræver lidt ekstra. De har den voksnes fulde opmærksomhed. Det er godt at være forberedt med klude, vand, kopper mm så den voksne ikke skal rende indenfor for at hente ting.

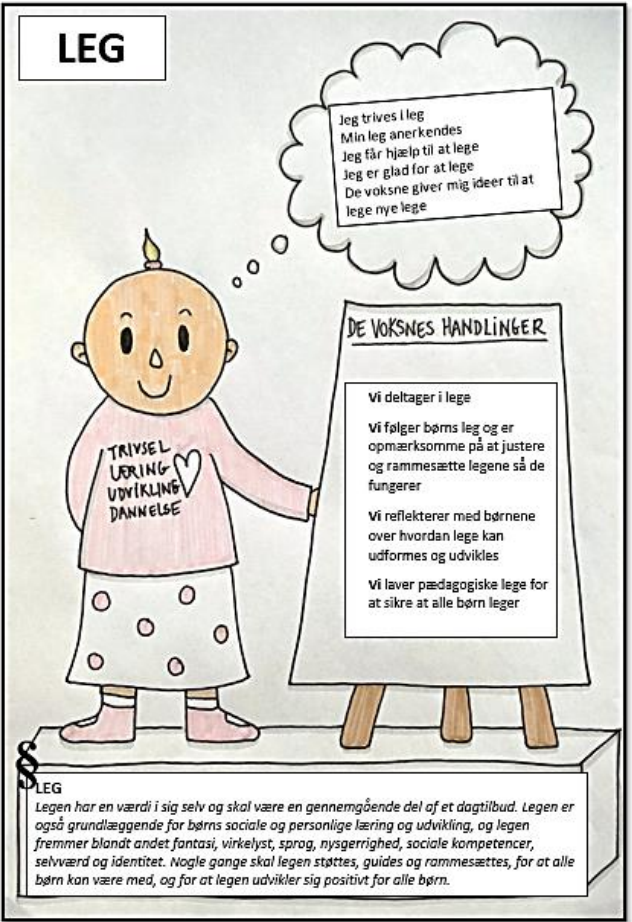
Er der noget vi blev nysgerrige på?

Kan vi have mere målrettet og udvidet læring ved de store børn udenfor når vi er uden de små?

Er der noget vi vil justere i læringsmiljøet på baggrund af det ovenstående?

Vi vil prøve at tage forskellige temaer op når vi spiser sammen med de store.

I 2022 havde vi hele året fokus på leg.

Udsnit fra den pædagogiske læreplan	Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø – leg
 <p>LEG</p> <p>Jeg trives i leg Min leg anerkendes Jeg får hjælp til at lege Jeg er glad for at lege De voksne giver mig ideer til at lege nye lege</p> <p>DE VOKSNES HANDLINGER</p> <p>Vi deltager i lege</p> <p>Vi følger børns leg og er opmærksomme på at justere og rammesætte legene så de fungerer</p> <p>Vi reflekterer med børnene over hvordan lege kan udformes og udvikles</p> <p>Vi laver pædagogiske lege for at sikre at alle børn leger</p> <p>§ LEG Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn.</p>	<p>Billede dokumentation</p> <p>Er ikke medtaget grundet persondataloven</p> <p>Hvem deltager på billedet: En voksen og 4 børn</p> <p>Hvad sker der i læringsmiljøet: Den voksne sidder på græsset midt i en masse efterårsblade med børnene placeret tæt på sig. Den voksne søger øjenkontakt med alle børnene på skift mens hun smiler stort til dem. Hun viser dem bladene og når de har siddet lidt med bladene i hænderne, viser hun, at de kan kastes op i luften og lande blødt på hovederne og i græsset. En af børnene er ikke helt tryk ved situationen men de andre griner og rækker op i luften med armene. Ved det næste kast rammer hun ikke det barn der var utrygt – kun de andre som igen griner. Da dette er sket nogle gange, tager barnet som var utrygt, nogle blade i hænderne og kaster dem op i luften og smiler stort til den voksne, som kvitterer med en kærlig hånd på ryggen og et smil. Legen er startet af den voksne som så udvider den og guider børnene i deres initiativer.</p> <p>Hvad lærte børnene? Børnene lærte at når der er en tryk voksen som er tilgængelig og deltagende, så kan man godt være et nyt sted på legepladsen og sidde i nogle blade som man ikke ved hvad er. De lærte hvad man kan med bladene.</p> <p>Hvad betyder læringsmiljøet for børnenes trivsel? Bladene var nye for de yngste og de lærte at blade ikke er farlige. Det utrykke barn får plads til at se tingene an inden det selv tager initiativ til at kaste med bladene. Dette giver barnet tryk og barnet bliver set.</p> <p>Hvad betyder læringsmiljøet for børnenes læring? Tiden skal hele tiden være en faktor som man tager højde for i det pædagogiske arbejde. Når børnene får tid til at observere og blive ”klar” til deltagelse, kan de opleve små succes oplevelser.</p> <p>Hvad betyder læringsmiljøet for børnenes udvikling?</p>

Udvikling tager tid så også her er tiden en faktor. Det barn der var utrygt udviklede med den rette mængde tid og støtte fra den voksne mod til at turde prøve. Børnene øver sig i at kaste armene og give slip på det rette tidspunkt for at bladene kan flyve – så de stimuleres dermed fysisk.

Hvad betyder læringsmiljøet for børnenes dannelse?

Børnene lærer at være opmærksom på hinanden og de lærer at sige fra og til. Samtidig oplevede barnet der var utrygt mod.

Hvad lærte vi?

Vi blev bekræftet i, at nogle børn har brug for at se tingene lidt an inden de kan deltage. Samtidig var det en god aktivitet – aktiviteter kan opstå ud af næsten ingenting. Vi skal have øjnene åbne for mulighederne præcis hvor vi er.

Er der noget vi blev nysgerrige på?

Vi blev lidt nysgerrige på, om det er i alt nyt, at barnet kan være utrygt.

Er der noget vi vil justere i læringsmiljøet på baggrund af det ovenstående?

Næste gang vil vi prøve at kaste bladene væk fra os til en start fremfor over os. Måske det vil være mere utrygt. Hele tiden have fokus på det nære og hvad det kan gøre for alle børn.

Hvorfor valgte vi Læreplanstræet som metode og hvad forventede vi af det? Er vores forventninger indfriet og hvad skal udvikles?

1. Det var et bevidst valg at have samme modeller i alle enheder
Det har fungeret godt på de fælles personalemøder, at vi har kunnet arbejde med den samme model.
2. Vi tror på, at det her redskab er bedre end noget andet
*Vi oplever at medarbejderne udvikler på de enkelte aktiviteter og ofte mangler at få et meta-perspektiv på. Altså at de erfaringer som medarbejderne gør sig i en enkelt aktivitet kan overføres til andre situationer/læringsmiljøer.
Vi har derfor brug for løbende at justere og supplere redskabet således det bliver mere brugbart og dermed giver mening som et redskab til udvikling.*
3. Læreplanstræet forholder sig direkte til den nye styrkede pædagogisk læreplan
Læreplanstræet forholder sig til de 6 læreplanstemaer i den styrkede pædagogiske læreplan men ikke direkte til det pædagogiske grundlag. Metoden lægger samtidig op til et børneperspektiv og forældreinddragelse.
4. Planlægning, dokumentation, refleksion og evaluering i et og samme redskab
Metoden er ikke fyldestgørende i forhold til refleksion og evaluering. På disse områder kræver modellen megen guidning og understøttelse for at opnå meta-perspektiv og sammenhængen mellem pædagogisk læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
5. En praksisnær, fleksibel og overskuelig metode
Metoden viser sig at være praksisnær og fleksibel – det har ikke været så overskueligt som vi forventede. Medarbejderne har taget redskaberne forskelligt i brug og der er vinkler som ikke alle får med. Metoden kræver meget guidning for at få det fulde udbytte ud af det. Den har vist sig at være anvendelig både på konkrete temaer som eks. indianerleg, rutinesituationer som eks. spisning og på emner som eks. opstart af nye børn. Modellen er endvidere brugbar både fremadrettet og bagudrettet. Den har været yderst anvendelig i forhold til en bevidstgørelse om hvad vi står for, og hvordan de enkelte aktiviteter, prioriteringer og måder vi gøre tingene på kendetegner lige netop vores daginstitution. Det samler os som team og giver en oplevelse af en fælles retning. Det har også haft den konsekvens, at vi efterfølgende har rettet i vores "Hvem er vi?" i læreplanen på vores webside.
6. Vi får et fælles sprog
Et fælles sprog er fortsat under konstruktion.
7. Den faglige dialog er tænkningen bag Læreplanstræet
Vi kan godt mærke at den faglige dialog er i spil idet metoden guider medarbejderne inden for de faglige temaer fra den pædagogiske læreplan. Medarbejderne har en dialog med brainstorming i forhold til aktiviteter og temaer. Dialogerne omhandler ofte hvorfor det enkelte tema er relevant og den skaber mulighed for mange inputs til tiltag; det kunne eks. være aktiviteter og indretning af fysiske læringsrum.
8. Samskabelse, sammenhængskraft og fælles retning

Vi er fortsat i implementeringsfasen.

9. Medarbejdere, børn og forældre kan bidrage til indholdet

Vi er fortsat i implementeringsfasen og medarbejderne skal først være dus med modellen inden forældre for alvor inddrages i den.

10. Synssansen er vores dominerende sans – vi er visuelle væsener

Vi kan konstatere at medarbejderne får skabt sammenhæng mellem planlagte og spontane aktiviteter i og med at læreplanstræet som model er synlig.

Ledelsens læring

- Ikke alle medarbejdere springer i gang med arbejdet og modellerne vi har besluttet
- Vi skal være mere tydelige i, hvad og hvordan de skal arbejde når de sættes i gang med gruppearbejde
- Vi skal opdatere vores materialer så de forstås og bliver guidelines for personalet
- Vi skal hjælpe medarbejderne til at have fokus på at føre læringen fra en specifik aktivitet videre til andre læringsmiljøer
- For at skabe mere sammenhæng mellem egne pædagogiske læreplaner og planlægning skal medarbejderne have den pædagogiske læreplan i hænderne når de laver læreplanstræer

Inddragelse af forældrebestyrelsen - evaluering

Forældrebestyrelsen i Børneby midt, deltog på workshop i udarbejdelsen af "samarbejde med forældre", i den pædagogiske læreplan som foreligger på hjemmesiden. Ligeså var der planlagt evaluering af samarbejdet i workshops, på et forældrebestyrelsesmøde i februar måned 2023. På netop det pågældende møde, var de 4 forældrerepræsentanter fra daginstitutionerne ikke til stede. Af den årsag var det udelukkende forældrerepræsentanter fra skolen, der deltog i workshoppen. Evalueringen kan derfor alene give inspiration, men ikke være et udtryk for, om samarbejdet med forældrene lever op til den nedskrevne pædagogiske læreplan, ude i de enkelte daginstitutioner. Vi kan derfor konstatere, at formen med at evaluere på et bestyrelsesmøde ikke nødvendigvis fungerer, hvorfor vi bliver nødt til at nytænke formen til næste gang.